

حمل ۵/۳ میلیون تن کالای اساسی از بندار

مدیرکل هماهنگی خدمات بازرگانی شرکت بازرگانی دولتی ایران از حمل ۵ میلیون و ۳۶۰ هزار تن کالای اساسی از ابتدای سال تاکنون خبر داد. سیاوش حسین‌پور افزود: ۵ میلیون و ۳۶۰ هزار تن کالای اساسی طی ۹ ماه نخست سال جاری از ۹ استان بندری به مقاصد تعیین‌شده حمل شده است. این کالاها شامل انواع برنج، گندم، شکر و روغن خام وارداتی است که بر اساس برنامه زمان‌بندی این شرکت از طریق حمل ریلی و جاده‌ای برای ذخیره‌سازی به نقاط مختلف کشور ارسال شده است.

نظر کارشناسی و پیشنهادات اصلاحی دیوان محاسبات برای بودجه سال ۱۴۰۱

راهنمای اصلاح بودجه

ایراد به ردیف‌های مرتبط با میزان سود شرکت‌های دولتی، افزایش درآمد از محل بهره مالکانه و میزان افزایش درآمدهای مالیاتی بودجه ۱۴۰۱ توسط دیوان محاسبات

گروه اقتصادی: با ارائه لایحه بودجه سال ۱۴۰۱ کل کشور از طرف دولت به مجلس شورای اسلامی، دیوان محاسبات علاوه بر بررسی گزارش مرتبط با قانون الحاق یک تبصره به ماده ۱۸۲ قانون آیین‌نامه داخلی مجلس، به علت اثرات اقتصادی بودجه و تأثیر مستقیم آن بر انتظارات تورمی جامعه و به منظور شفافیت بیشتر، برای نخستین‌بار اقدام به بررسی و تحلیل روند بودجه‌ای و عملکردی آن طی ۱۱ سال اخیر کرده و جزئیات لایحه بودجه سال ۱۴۰۱ را واکاوی و جهت بهره‌برداری رسوای قوا، نمایندگان مجلس شورای اسلامی، سایر مقامات و نخبگان و صاحب‌نظران حوزه مالیه عمومی ارائه کرده است.

■ ناتوان از استقلال بودجه از نفت

در گزارش دیوان محاسبات کشور آمده است که روند افزایش اعتبارات هزینه‌ای طی دوره زمانی ۱۴۰۰-۱۳۹۰ تصاعدی بوده است، در حالی که رشد درآمدها تقریباً روند خطی را تجربه کرده است. از طرفی به‌رغم هدف‌گذاری و تأکید بر استقلال اعتبارات هزینه‌ای از منابع حاصل از واگذاری دارایی‌های سرمایه‌ای و مالی در سیاست‌های کلی و قوانین برنامه پنجم و ششم توسعه و سیاست‌های کلی اقتصاد مقاومتی، در یک دهه اخیر نتوانسته به تحقق هدف مذکور نزدیک نشده، بلکه دستیابی به آن بسیار دور از دسترس شده است.

نتایج بررسی‌های کارشناسی دیوان محاسبات حاکی است که در جدیدترین گزارش چشم‌انداز اقتصادی جهان صندوق بین‌المللی پول در سال ۲۰۲۲، رشد اقتصادی ایران ۲/۵ درصد برآورد شده است، بنابراین برای تحقق رشد مدنظر، دولت باید سیاست‌گذاری و برنامه‌ریزی مناسبی جهت کاهش وابستگی تولید به واردات و رشد سریع صادرات غیرنفتی، عدم کسری بودجه دولت و فشار بر منابع ارزی کشور، کاهش نرخ ارز واقعی و نبود نظام سهمیه‌بندی ارزی و بحران ارزی، افزایش درآمدهای منابع بودجه‌ای، رشد مثبت سرمایه‌گذاری ناشی از کاهش طرح‌های عمرانی، کاهش نرخ تورم، کاهش پایه پولی کشور و افزایش قدرت رقابت‌پذیری تولیدکنندگان داخلی داشته باشد. بر اساس این گزارش، نتایج بررسی تراز عملیاتی ۱۱ ساله بودجه کل کشور و عملکرد آن نشان می‌دهد کسری تراز عملیاتی در لایحه بودجه سال ۱۴۰۱ کاهش ۳۵ درصدی نسبت به قانون بودجه سال ۱۴۰۰ داشته است به طوری که کسری تراز عملیاتی از ۶۴۴ هزار میلیارد تومان به ۳۰۱ هزار میلیارد تومان رسیده است.

بررسی روند اعتبارات هزینه‌ای هم‌گویاست که رشد هزینه در پیش‌بینی سال ۱۴۰۱، نزدیک به ۵ درصد است. روند تغییر درآمدهای مدت بررسی، مشخص می‌کند که رشد درآمدها در پیش‌بینی سال ۱۴۰۱ حدود ۴۶ درصد است، در حالی که متوسط نرخ رشد سالانه درآمدهای طی سال‌های ۱۴۰۰-۱۳۹۰ بالغ بر ۲۳ درصد بوده است، به عبارت دیگر رشد درآمدها در سال آینده نسبت به متوسط ۱۱ سال اخیر به میزان ۲۳ واحد درصد افزایش را نشان می‌دهد.

در لایحه بودجه ۱۴۰۱ درآمدهای مالیاتی ۲۹ درصد از کل

درآمدها را در بر می‌گیرد که در سال ۱۴۰۰ این نسبت ۲۱/۵ درصد بوده است. دولت درباره افزایش ۶۲ درصدی مالیات نسبت به سال گذشته مبنای نحوه افزایش پایه‌های مالیاتی، جلوگیری از فرار و اجتناب مالیاتی و وصول معوقات را باید شفاف بیان کند و با توجه به احکام مندرج در تبصره ۶ لایحه بودجه ۱۴۰۱ شاهد رشد معافیت‌ها هستیم که با افزایش ۶۲ درصدی مالیات همخوانی ندارد.

■ ابهام شرکت‌های زیان‌ده

در بخش دیگری از گزارش اشاره شده است که به‌رغم زیانده بودن تعداد کثیری از شرکت‌های دولت، سود سهام شرکت‌های دولتی از ۱۵ هزار میلیارد تومان به ۲۶ هزار میلیارد تومان رسیده است که این امر با واقعیت اقتصادی شرکت‌ها در تضاد بوده و در صورت زیان به بستن‌کاری شرکت‌های دولتی منظور خواهد شد.

■ بهره مالکانه و سولات پیرامون آن

قابل تأمل‌ترین است که بهره مالکانه و حقوق دولتی معادن از ۱۰ هزار میلیارد تومان به ۴۰ هزار میلیارد تومان افزایش یافته است، در حالی که عملکرد وصولی این ردیف در ۸ ماهه منتهی به ۲۰ آبان ۱۴۰۰ بالغ بر ۱۳ هزار میلیارد تومان بوده است.

دیوان محاسبات در گزارش خود بیان می‌دارد که با توجه به وضعیت فعلی بازار سرمایه و عملکرد دولت درباره واگذاری شرکت‌های دولتی و تحقق کمتر از نیم درصدی این بخش در ۸ ماهه سال ۱۴۰۰، عملایش‌بینی مبلغ ۷۱ هزار میلیارد تومان برای سال ۱۴۰۱ و همچنین تحقق ۲۵۵ هزار میلیارد تومان در سال ۱۴۰۰ امکان‌پذیر نیست و عملاً به سمت واگذاری انواع اوراق مالی اسلامی و استفاده از منابع صندوق توسعه ملی سوق پیدا خواهد کرد، علاوه بر این، «بازپرداخت تسهیلات دریافتی از صندوق توسعه ملی» از جدول شماره ۸ تحت عنوان «برآورد

تمسک دارایی‌های مالی» در لایحه بودجه سال ۱۴۰۱ حذف شده در حالی که بدهی دولت به صندوق توسعه ملی رقم قابل توجهی بوده و مقام معظم رهبری در زمان تصویب قانون بودجه سال ۱۴۰۰ کل کشور مورد تأکید قرار داده‌اند. حوزه مهم دیگری که زیر ذره‌بین دیوان محاسبات کشور رفته است، هدفمندی یارانه‌هاست. افزایش منابع حاصل از اصلاح نرخ گاز سوخت صنایع بزرگ نظیر پتروشیمی‌ها، فولاد و... به میزان ۹۴۴۰۷ میلیارد تومان با توجه به برنامه دولت در صیانت از تولید موجب افزایش قیمت‌ها خواهد شد و حسب حکم مقرر در تبصره یک ماده ۳۹ قانون برنامه ششم توسعه، دولت مکلف بوده سهم سازمان هدفمند کردن یارانه‌ها از دریافتی‌ها را هر ساله در ردیف منابع بودجه عمومی (شماره ۱۰۲-۲۱) و مصارف مرتبط با آن را در ردیف‌های مستقل و جداگانه در ارقام بودجه عمومی درج کند، لیکن با گذشت ۶سال از حاکمیت قانون برنامه ششم توسعه همچنان این امر محقق نشده و بخشی از منابع و مصارف هدفمند کردن یارانه‌ها در مصارف هدفمندی با وجود اینکه برنامه دولت حذف ۳ دهک جامعه از دریافت یارانه‌هاست، لیکن پیش‌بینی ۴۲۸۰۰ میلیارد تومان برای پرداخت نقدی و غیرنقدی همانند سال ۱۴۰۰ قابل تأمل است و در نهایت اینکه پیش‌بینی مبلغ ۱۰ هزار میلیارد تومان برای صندوق ملی مسکن با عنوان «اجرای قانون جهش تولید مسکن» اهداف قانون جهش تولید مسکن را تأمین نمی‌کند.

■ پیشنهاداتی برای بودجه‌ریزان

دیوان محاسبات کشور در پایان این گزارش، در بخش‌های مختلف پیشنهادات کاربردی ارائه کرده است، از جمله:

- شیوه‌های فروش اموال منقول و غیرمنقول و واگذاری طرح‌ها،

اصلاح و ضوابط مربوط تسهیل شود.

- جهت تحقق ۶۶۴ هزار میلیارد تومان درآمدها، پایه‌های مالیاتی جدید تعیین و با ایجاد مشوق‌های متنوع اقدام به وصول معوقات مالیاتی و با وضع جرایم بازدارنده از فرار و اجتناب مالیاتی جلوگیری شود.
- دولت در هزینه‌های مربوط به فصول سوم و هفتم (اموال و سایر هزینه‌ها) با رویکرد حفظ هزینه‌های اجتناب‌ناپذیر نسبت به تجدیدنظر و صرفه‌جویی در هزینه‌های جاری و مخارج دولت اقدام کند.

- با اولویت‌بندی و تدوین شاخص‌هایی نظیر اهمیت، پیشرفت فیزیکی و... فارغ از نگاه‌های بخشی و بعضاً منطقی‌های و تلاش در جهت استفاده از ظرفیت بخش خصوصی و غیردولتی، در تکمیل طرح‌ها اقدام کند.

- ایجاد و تصویب هرگونه طرح جدید ممنوع شود، مگر اینکه اجرای آن ضروری بوده و در یک سال به بهره‌برداری برسد، تشخیص این امر به پیشنهاد دولت و تصویب مجلس صورت گیرد.

- ضمن تأکید بر اولویت دادن به طرح‌های آب، برق، محیط‌زیست و راه، از احداث ساختمان و سایر مستحدثات غیرضرور خودداری شود.

- دولت برنامه و راهکارهای حمایتی خود را با توجه به حساسیت تأمین منابع کلای اساسی ارائه کند.

- همه منابع و مصارف هدفمندی باید در سقف بودجه عمومی دولت منظور شود.

- باید برنامه اشتغال شفاف و مشخص و به همراه شاخص‌های کمی و قابل ارزیابی ارائه شود.

- مبلغ ۸۵ هزار میلیارد تومان ردیف متفرقه مربوط به تحقق شاخص‌های اقتصادی در سرجمع منابع این بخش افزوده شده و جزئیات کامل این برنامه با اهداف و الزامات دولت ارائه شود.

- اعتبارات پیش‌بینی شده در بودجه برای اختصاص به صندوق‌های بازنشستگی با رشد ۷۱ درصدی مواجه بوده، لذا پیشنهاد می‌شود نسبت به اصلاح و تجدید ساختار صندوق‌های مذکور اقدام و زمینه قانونی نظارت و پایش آنها با توجه به وضعیت حقوقی صندوق‌ها فراهم شود.

- با لحاظ ماده ۲۸ قانون برنامه ششم توسعه کشور، ضمن رعایت مفاد ماده ۱۲۵ قانون مدیریت خدمات کشوری در تعیین ضریب افزایش حقوق کارکنان، دولت مکلف شود طی سال ۱۴۰۱ نسبت به اصلاح نظامات پرداخت کارکنان دولت اقدام کند.

- دولت مکلف به ارائه فهرست میزان معافیت‌های مالیاتی، گمرکی و بیمه‌ای و درصد معافیت هر یک از آنها و همچنین ارائه جدول بدهی‌ها و مطالبات قطعی شده و تعهدهای دولت به اشخاص حقوقی، خصوصی، تعاونی و مؤسسات عمومی غیردولتی و بانک‌ها و مؤسسات اعتباری شود.

- در اجرای حکم بند ۱۱ قانون برخی احکام مربوط به اصلاح ساختار بودجه کل کشور، دولت مکلف به درج منابع و مصارف بودجه ارزی در جدول مستقل با رعایت ملاخظات امنیتی شود.

- بند مربوط به واگذاری سهام شرکت‌های دولتی فروش‌رفته به دلیل مشخص نشدن، حذف شود.

خبر

بزرگ‌ترین تلسکوپ فضایی جهان به فضا پرتاب شد

عصر دیروز تلسکوپ فضایی «جیمز وب»، بزرگ‌ترین و پیشرفته‌ترین تلسکوپ فضایی جهان، از پایگاه گویان فرانسه به فضا پرتاب شد. قرار است این تلسکوپ غول‌پیکر که انقلابی در صنعت فضا محسوب می‌شود، در فاصله‌ای بسیار دورتر از تلسکوپ هابل جهان پیرامون ما را رصد کند. این تلسکوپ ۹ میلیارد دلاری می‌تواند فضایی به مراتب دورتر و عمیق‌تر از آنچه تاکنون بشر دیده را رصد کرده و دور جدیدی از اکتشافات نجومی را آغاز کند.

تلسکوپ فضایی جیمز وب یکی از مورد انتظارترین پروژه‌های فضایی تاریخ محسوب می‌شود و برای رسیدن به فضا راه پرفراز و نشیب را پیموده است. این تلسکوپ ابتدا قرار بود سال ۲۰۰۷ پرتاب شود اما در طول سال‌های گذشته با تاخیرها و افزایش هزینه‌های بی‌شمار مواجه شد. سال ۲۰۱۸، تلسکوپ قرار بود در مارس ۲۰۲۱ پرتاب شود اما همه‌گیری کرونا قرار داد تمدن‌ترین تلسکوپ فضایی جهان را به پاییز موکول کرد. مشکلات فنی و نگرانی درباره وضعیت آب‌وهوا نیز از جمله عواملی بودند که در هفته‌های گذشته چندین بار پرتاب جیمز وب را به تأخیر انداخت اما سرانجام روز گذشته این پرتاب انجام شد. سیارهای فراخورشیدی از جمله اهداف دور اول مشاهدات تلسکوپ فضایی جیمز هستند. این مرحله که «چرخه یک» نام دارد، به‌محض تکمیل استقرار و راه‌اندازی تلسکوپ (تقریباً ۶ ماه پس از پرتاب) آغاز خواهد شد. جیمز وب نه تنها تقریباً صد برابر هابل قدرت تفکیک خواهد داشت، بلکه سیارهای فراخورشیدی دورتر را با وجود حضور ستارگان اطرافشان واضح‌تر خواهد دید.

بازار

۲۹,۹۰۰

تومان

نرخ دلار روز گذشته در صرافی‌های بانکی بدون تغییر نسبت به روز کاری گذشته (پنجشنبه دوم دی) ۲۷ هزار و ۴۰۱ تومان معامله شد. همچنین دیروز قیمت خرید هر دلار در صرافی‌های بانکی ۲۶ هزار و ۸۵۸ تومان و نرخ خرید هر یورو ۲۹ هزار و ۹۷۰ تومان اعلام شد. در بازار آزاد نرخ دلار با قیمت ۲۹ هزار و ۹۰۰ تومان معامله شد. علاوه بر این، بهای خرید دلار در بازار متشکل ارزی ۲۷ هزار و ۳۹ و نرخ فروش آن ۲۷ هزار و ۲۸۵ تومان بود. این در حالی است که نرخ خرید یورو در این بازار ۳۰ هزار و ۵۸۶ تومان و نرخ فروش آن نیز ۳۰ هزار و ۸۶۴ تومان اعلام شد. همچنین در سامانه نیما در معاملات دیروز، حواله یورو به قیمت ۲۷ هزار و ۵۹۴ تومان فروخته و حواله دلار به بهای ۲۴ هزار و ۳۹۴ تومان معامله شد.

۱,۳۸۵,۰۰۰

واحد

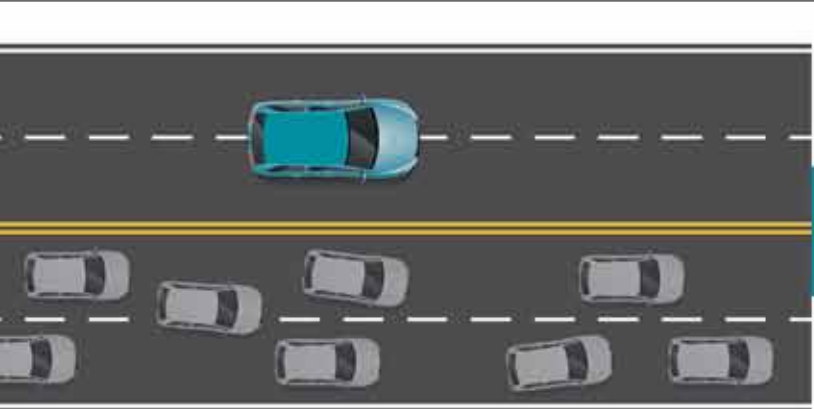
شاخص کل بازار بورس روز گذشته با ۲۶ هزار و ۵۱۱ واحد افزایش، در جایگاه یک میلیون و ۳۸۵ هزار واحدی قرار گرفت. در معاملات دیروز بیش از ۶ میلیارد و ۸۰۴ میلیون سهم، حق تقدم و اوراق بهادار به ارزش ۴۲ هزار و ۷۱۴ میلیارد ریال داد و ستد شد. همچنین شاخص کل (هم‌وزن) با ۴ هزار و ۱۵۶ واحد افزایش به ۳۶۱ هزار و ۹۲۲ واحد و شاخص قیمت (هم‌وزن) با ۲ هزار و ۶۱۴ واحد رشد به ۲۲۷ هزار و ۶۵۱ واحد رسید. شاخص بازار اول، ۲۳ هزار و ۸۲۳ واحد و شاخص بازار دوم، ۳۹ هزار و ۵۵۶ واحد افزایش داشتند.

۱۲,۹۰۰,۰۰۰

تومان

دیروز ارزش هر قطعه سکه تمام بهار آزادی طرح جدید با کاهش ۲۳۰ هزار تومانی نسبت به روز کاری گذشته (پنجشنبه دوم دی) به ۱۲ میلیون و ۹۰۰ هزار تومان رسید و سکه تمام بهار آزادی طرح قدیم ۱۲ میلیون و ۷۰۰ هزار تومان معامله شد. همچنین سکه بهار آزادی ۶ میلیون و ۷۵۰ هزار تومان، ربع سکه ۳ میلیون و ۸۰۰ هزار تومان و سکه یک گرمی ۲ میلیون و ۲۰۰ هزار تومان قیمت خورد. علاوه بر این، در بازار طلا نیز نرخ هر گرم طلای ۱۸ عیار به یک میلیون و ۲۸۸ هزار تومان رسید و قیمت هر مثقال طلای ۵ میلیون و ۵۸۰ هزار تومان شد.

این مسیر تنها متعلق به شماست.

اینترنتی "کاملاً" اختصاصی برای کسب‌وکار شما

رسپینا

بزرگ‌ترین ارائه‌دهنده پهنای باند اختصاصی به سازمان‌ها در ایران

www.respina.net

شرکت داده‌مرکزی رسپینا

(سهامی خاص) - شماره ثبت (۱۳۷۱)
آدرس: تهران، خیابان به شماره ۱۴۰۰ - ۱۳۰۰
از مکان‌های مطمئن و خدمات و پشتیبانی با کیفیت

تلفن: ۰۲۱-۹۲۰۰۰۰۰۰